

Zaak C-34/23**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

24 januari 2023

Verwijzende rechter:

Sąd Okręgowy w Koszalinie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 december 2022

Verzoekende partij:

RF

Verwerende partij:

Getin Noble Bank S.A.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Verzoekster vordert de vaststelling van de nietigheid van een met de verwerende bank gesloten overeenkomst inzake een aan de Zwitserse frank (CHF) gekoppeld hypothecair krediet en de betaling van een geldbedrag. Voorts verzoekt zij om het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering teneinde de rechten en verplichtingen van de partijen bij de procedure vast te stellen door verzoeksters verplichting om de krediettermijnen ten belope van de in de overeenkomst vastgestelde bedragen op de daarin vastgestelde data terug te betalen voor de duur van de procedure op te schorten.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

Uitlegging van artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59 met het oog op de vaststelling of het daarin neergelegde verbod alleen betrekking heeft op de mogelijkheid om zekerheidsrechten ten aanzien van een geldvordering af te dwingen bij wijze van executie dan wel ook op de inleiding van om het even

welke conservatoire procedure jegens een entiteit in staat van gedwongen afwikkeling

Prejudiciële vraag

Heeft het verbod van artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012, van het Europees Parlement en de Raad alleen betrekking op de mogelijkheid om zekerheidsrechten ten aanzien van een geldvordering af te dwingen bij wijze van executie dan wel ook op de inleiding van om het even welke conservatoire procedure jegens een entiteit in staat van gedwongen afwikkeling?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie: artikel 12 en artikel 169, lid 1

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie: artikel 38

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten: vierde, eenentwintigste en vierentwintigste overweging, artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1

Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012, van het Europees Parlement en de Raad: overweging 5 en artikel 70, lid 1

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (grondwet van de Republiek Polen): artikel 76

Ustawa-Kodeks cywilny (burgerlijk wetboek) van 23 april 1964: artikel 5, artikel 22¹, artikel 43¹, artikel 44, artikel 45, artikel 58, leden 1 tot en met 3, artikel 353¹, artikel 358¹, leden 1 tot en met 4, artikel 359, leden 1 en 2, en artikel 385¹, leden 1 tot en met 4

Ustawa-Prawo bankowe (wet op het bankwezen) van 29 augustus 1997: artikel 69, leden 1 en 2 (zoals gewijzigd op 31 augustus 2007)

Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (wet betreffende het bankgarantiefonds, het depositogarantiestelsel en de gedwongen afwikkeling) van 10 juni 2016 (hierna: „u.b.f.g.”): artikel 135, leden 1 en 4

Ustawa-Kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) van 17 november 1964: artikel 13, lid 2, artikel 199, lid 1, artikel 730, leden 1 en 2, artikel 730¹, leden 1, 2, 2¹ en 3, artikel 731, artikel 737, artikel 738, artikel 743, leden 1 en 2, en artikel 755

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 1 Bij de verwijzende rechter is door RF een zaak betreffende een vordering tegen GETIN Noble Bank S.A., gevestigd te Warschau, aanhangig gemaakt. Deze zaak heeft betrekking op een vaststelling en een betaling. Verzoekster vordert vast te stellen dat de op 31 augustus 2007 met verweerster gesloten overeenkomst inzake een aan de CHF gekoppeld hypothecair krediet nietig is. Daarnaast verzoekt zij om veroordeling van verweerster tot betaling aan haar van een bedrag van 80 657,30 Poolse zloty (PLN), met nevenvorderingen. Subsidiair verzoekt verzoekster vast te stellen dat de door haar uitvoerig beschreven bepalingen van voornoemde overeenkomst ongeoorloofde contractuele bedingen vormen en haar niet binden. Bij deze vordering verzoekt verzoekster tevens om toewijzing aan haar van een bedrag van 28 780,01 PLN, met nevenvorderingen.
- 2 Bij haar vordering heeft verzoekster tevens verzocht bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering te treffen door de rechten en verplichtingen van de partijen bij de procedure vast te stellen door verzoeksters verplichting om de krediettermijnen ten belope van de in de overeenkomst vastgestelde bedragen op de daarin vastgestelde data terug te betalen voor de duur van de procedure op te schorten. Zij heeft verzocht om het treffen van bewarende maatregelen totdat de eindbeslissing in de zaak definitief is geworden. Verzoekster heeft haar vordering gemotiveerd met het argument dat haar rechtsbelang bij het treffen van bewarende maatregelen voor de duur van de procedure voortvloeit uit de omstandigheid dat het niet treffen van dergelijke maatregelen haar aan financieel verlies kan blootstellen. Zij voldoet namelijk op regelmatige basis de verschuldigde hoofdsom en de rentetermijnen, hetgeen ertoe kan leiden dat haar vermogen wordt belast en dat verweerster ongerechtvaardigd wordt verrijkt.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 3 Verzoekster betoogt dat de genoemde overeenkomst inzake een hypothecair krediet nietig is en ongeoorloofde contractuele bedingen bevat die haar niet

binden. Volgens verzoekster heeft zij wegens het risico van financieel verlies een rechtsbelang bij het treffen van de hierboven beschreven bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering.

- 4 Verweerster heeft nog niet op het verzoekschrift gereageerd, aangezien op het tijdstip van de verwijzingsbeslissing nog geen afschrift daarvan aan haar is betekend omdat de verwijzende rechter eerst dient te beslissen op het verzoek om het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 5 Met betrekking tot de noodzaak om de hierboven geformuleerde prejudiciële vraag te stellen merkt de verwijzende rechter op dat een uitlegging van het Unierecht vereist is om de bepalingen van nationaal recht inzake de mogelijkheid tot het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering correct toe te passen in een situatie waarin op 29 september 2022 tegen verweerster een procedure van gedwongen afwikkeling is ingeleid, als gevolg waarvan de activiteiten van de bank zijn overgedragen aan een door het bankgarantiefonds opgerichte brugbank.
- 6 Volgens de verwijzende rechter moet de door verzoekster ingestelde vordering tot het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering in de onderhavige zaak worden toegewezen. Verzoekster heeft haar vordering namelijk aannemelijk gemaakt en heeft haar rechtsbelang bij het treffen van dergelijke maatregelen aangetoond.
- 7 Niettemin is in artikel 135 u.b.f.g. bepaald dat een voorafgaand aan de inleiding van een afwikkelingsprocedure ingeleide procedure van gedwongen tenuitvoerlegging of een procedure inzake het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van de activa van een entiteit in afwikkeling wordt beëindigd (lid 1) en dat bij de gedwongen afwikkeling van een entiteit in afwikkeling geen procedure van gedwongen tenuitvoerlegging of een procedure inzake het treffen van bewarende maatregelen kan worden ingeleid (lid 4). Deze laatste bepaling vormt de omzetting in Pools recht van artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59.
- 8 Bij de behandeling van het door verzoekster ingediende verzoek is bij de verwijzende rechter twijfel gerezen over de uitlegging van artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59 ten aanzien van de vraag of het daarin neergelegde verbod alleen betrekking heeft op de mogelijkheid om zekerheidsrechten ten aanzien van een schuldvordering af te dwingen bij wijze van executie dan wel op de inleiding van om het even welke conservatoire procedure jegens een entiteit in staat van gedwongen afwikkeling.
- 9 De verwijzende rechter merkt op dat kan worden aangenomen dat het verbod van artikel 70 van richtlijn 2014/59 mogelijk alleen van toepassing is op activa die reeds tot het vermogen van de entiteit in afwikkeling behoren en dat een eventuele

gedwongen tenuitvoerlegging of het treffen van bewarende maatregelen ertoe kan leiden dat deze activa als gevolg daarvan aan dat vermogen worden onttrokken. Volgens de verwijzende rechter kan het verbod op het inleiden van een conservatoire procedure derhalve niet gelden voor activa die nog geen deel van dat vermogen uitmaken. In een dergelijke situatie staat de genoemde bepaling niet aan de toewijzing van verzoeksters vordering in de weg.

- 10 Vanuit het oogpunt van het Unierecht wijst de verwijzende rechter erop dat overeenkomstig overweging 5 van richtlijn 2014/59 moeilijk een reden kan worden gevonden waarom ten aanzien van dergelijke niet-geldelijke vorderingen geen bewarende maatregelen jegens een bank in afwikkeling kunnen worden getroffen. Volgens de richtlijn moet een dergelijke afwikkeling namelijk worden toegepast met inachtneming van het beginsel dat de schuldeiser niet slechter af mag zijn dan in het geval van een normale insolventieprocedure.
- 11 Gelet op het voorgaande stelt de verwijzende rechter aan het Hof voor om de door hem gestelde prejudiciële vraag aldus te beantwoorden dat artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59 alleen betrekking heeft op de mogelijkheid om zekerheidsrechten ten aanzien van een geldvordering af te dwingen bij wijze van executie.
- 12 Daarnaast wijst de verwijzende rechter erop dat het Hof zich tot op heden uitsluitend heeft laten leiden door de letterlijke uitlegging van artikel 70, lid 1, van richtlijn 2014/59, maar dat de door de Unierechtelijke bepalingen nagestreefde doelstellingen daardoor niet kunnen worden verwezenlijkt. De rechter wijst bijgevolg op de noodzaak om de volle praktische werking van dat recht te verzekeren.
- 13 Ten slotte verzoekt de verwijzende rechter krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof om toepassing van een versnelde procedure, aangezien de aard van de zaak, die voortvloeit uit de noodzaak om uitspraak te doen over een verzoek om het treffen van bewarende maatregelen ten aanzien van een niet-geldelijke vordering waarop volgens de bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering onverwijld moet worden beslist, een onmiddellijke beslechting behoeft.